II

*(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)*

# KOMISSIO

## KOMISSION PÄÄTÖS,

**tehty 11 päivänä marraskuuta 2003,**

**valtiontuesta, jonka Yhdistynyt kuningaskunta aikoo myöntää WRAP-ympäristönsuojelurahastosta ja WRAP-vuokratakuurahastosta**

*(tiedoksiannettu numerolla K(2003) 4087)*

**(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)**

**(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2004/317/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti [1] pyytänyt asianomaisia esittämään huomautuksensa ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

### 1. **MENETTELY**

(1) Yhdistynyt kuningaskunta toimitti komissiolle 9 päivänä heinäkuuta 2002 päivätyllä ja 16 päivänä heinäkuuta 2002 kirjatulla kirjeellä perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisen ilmoituksen Waste and Resources Action Programme -ohjelmasta (jäljempänä "WRAP-ohjelma"). Komissio pyysi 2 päivänä elokuuta 2002 päivätyllä kirjeellä lisätietoja, joita Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toimittivat 28 päivänä elokuuta 2002 päivätyllä kirjeellä. Komission ja Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten välillä 29 päivänä elokuuta 2002 pidetyn kokouksen jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toimittivat ohjelmasta lisätietoja 13 päivänä syyskuuta 2002 päivätyllä ja 18 päivänä syyskuuta 2002 kirjatulla kirjeellä. Komissio pyysi vielä lisäselvennystä 23 päivänä lokakuuta 2002 päivätyllä kirjeellä, johon Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vastasivat 3 päivänä joulukuuta 2002 päivätyllä ja 6 päivänä joulukuuta 2002 kirjatulla kirjeellä. Sen jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset pyysivät 15 päivänä tammikuuta 2003 päivätyllä ja 23 päivänä tammikuuta 2003 kirjatulla kirjeellä komissiota järjestämään uuden kokouksen, joka pidettiin 21 päivänä tammikuuta 2003. Kokouksen jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toimittivat lisätietoja useilla 24 päivän tammikuuta 2003 ja 7 päivän helmikuuta 2003 välisenä aikana päivätyillä kirjeillä.

(2) Komissio päätti 19 päivänä maaliskuuta 2003 hyväksyä osan WRAP-ohjelmasta sekä aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn, joka koski WRAP-ympäristönsuojelurahastoa sekä sitä osaa WRAP-vuokratakuurahastosta, josta komissiolle oli ilmoitettu valtiontuesta ympäristönsuojelulle annettujen yhteisön suuntaviivojen [2] (jäljempänä 'ympäristötuen suuntaviivat') mukaisesti. Komissio tiedotti päätöksestä Yhdistyneelle kuningaskunnalle 21 päivänä maaliskuuta 2003 päivätyllä kirjeellä. Asia kirjattiin numerolla C 21/2003.

(3) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset pyysivät tiettyjen luottamuksellisten tietojen poistamista komission päätöksestä 8 päivänä huhtikuuta 2003 päivätyllä ja samana päivänä numerolla A/32568 kirjatulla sähköpostiviestillä. Komissio vastasi 22 päivänä huhtikuuta 2003 päivätyllä kirjeellä. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vastasivat 2 päivänä toukokuuta 2003 päivätyllä ja numerolla A/33144 kirjatulla sähköpostiviestillä. Komissio lähetti lisähuomautuksia tietojen luottamuksellisuuteen liittyvästä kysymyksestä 7 päivänä toukokuuta 2003 päivätyllä kirjeellä. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset myönsivät nämä huomautukset aiheellisiksi 12 päivänä toukokuuta 2003 päivätyllä ja 19 päivänä toukokuuta 2003 numerolla A/33512 kirjatulla kirjeellä.

[1] EUVL C 129, 3.6.2003, s. 6.

[2] EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3.

(4) Yhdistynyt kuningaskunta vastasi 25 päivänä huhtikuuta 2003 päivätyllä ja samana päivänä numerolla A/32958 kirjatulla kirjeellä kirjeeseen, jolla komissio ilmoitti sille menettelyn aloittamisesta.

(5) Komission päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ([3]). Päätöksen yhteydessä kehotettiin asianomaisia esittämään huomautuksensa tuesta.

(6) Komissio sai asianomaisilta 29 huomautusta. Se toimitti huomautukset 17 päivänä heinäkuuta 2003 päivätyllä kirjeellä edelleen Yhdistyneelle kuningaskunnalle. Yhdistynyt kuningaskunta esitti niistä huomautuksensa 26 päivänä elokuuta 2003 päivätyllä ja samana päivänä numerolla A/35866 kirjatulla sähköpostiviestillä.

(7) Asiasta C 61/2002 23 päivänä kesäkuuta 2003 tekemällään päätöksellä komissio päätti hyväksyä osan Shotton Newsprintille myönnetystä tuesta. Kyseessä oli WRAP- ympäristönsuojelurahastosta jätetty erillinen hakemus.

(8) Komissio pyysi 1 päivänä elokuuta 2003 päivätyllä kirjeellä lisätietoja, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toimittivat 3 päivänä syyskuuta 2003 päivätyllä ja 4 päivänä syyskuuta 2003 numerolla A/36039 kirjatulla kirjeellä.

(9) Komissio, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen edustajat ja WRAP-ohjelman edustajat pitivät kokouksen 12 päivänä syyskuuta 2003. Sen aikana komissio esitti Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille lisäkysymyksiä, joihin nämä vastasivat 26 päivänä syyskuuta 2003 päivätyllä ja 29 päivänä syyskuuta 2003 numerolla A/36643 kirjatulla sähköpostiviestillä sekä 30 päivänä lokakuuta 2003 päivätyllä ja 31 päivänä lokakuuta 2003 numerolla A/37458 kirjatulla sähköpostiviestillä.

## 2. KUVAUS TOIMENPITEESTÄ

### 2.1 WRAP-ohjelma ja sen tavoitteet

(10) Tuki myönnetään osana WRAP-ohjelmaa. Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamien tietojen mukaan ohjelma ja sen toimeenpaneva elin on perustettu edistämään kierrätetyn materiaalin ja kierrätettyjen tuotteiden tehokkaita markkinoita niiden kysyntää lisäämällä. WRAP:in jäseniä ovat hyväntekeväisyysjärjestö Wastewatch, Environmental Services Association sekä ympäristö-, elintarvike- ja maaseutuasioiden ministeri. Se vastaa tuen hallinnoinnista ja saa hallitukselta rahoitusta vuosiksi 2001—2004. WRAP-ohjelman toimintaa toteutetaan hallituksen toiminnan lisänä, ja se panee täytäntöön hallituksen politiikkaa, vaikka se onkin muodoltaan yksityinen yritys.

([3]) Ks. alaviite 1.

(11) Ohjelman oikeusperustan muodostavat vuoden 1990 ympäristönsuojelulaki ja sen 153 osasto sekä rahoitustuen myöntämisestä ympäristötarkoituksiin annettu määräys (Nro 2) 2000.

(12) WRAP-ohjelman tavoitteena on edistää kestävää jätehuoltoa ja tehostaa jätehuolto- ja kierrätysmarkkinoita, jotta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset voivat saavuttaa jätteiden kierrätystä koskevat yhteisön tavoitteet. Niistä säädetään kaatopaikoista 26 päivänä huhtikuuta 1999 annetussa neuvoston direktiivissä 1999/31/EY ([4]) (jäljempänä 'kaatopaikkadirektiivi'), jossa jäsenvaltioita vaaditaan vähentämään yhdyskuntajätteen sijoittamista kaatopaikoille, sekä pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetussa neuvoston direktiivissä 94/62/EY ([5]) (jäljempänä 'pakkausjätedirektiivi'), jossa vaaditaan pakkausjätteen kierrätyksen lisäämistä merkittävästi vuoteen 2006 mennessä.

(13) WRAP-ohjelmassa on otettu käyttöön erilaisia jätteiden kierrätystä Yhdistyneessä kuningaskunnassa edistäviä tukiohjelmia, joista komissiolle ilmoitettiin 16 päivänä heinäkuuta 2003. Komissio teki päätöksen seuraavien tukien hyväksymisestä: alueellinen ohjelma (WRAP Grant Funding Regional Scheme), josta ilmoitettiin alueellista valtiontukea koskevien suuntaviivojen mukaisesti, pk-yrityksiä koskeva ohjelma (WRAP SME Grant Funding Scheme), josta ilmoitettiin EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 70/2001 ([6]) mukaisesti, WRAP-pilottirahasto (WRAP Pilot Fund) sekä se osa WRAP-vuokratakuurahastosta, josta ilmoitettiin alueellista valtiontukea koskevien suuntaviivojen ([7]) ja asetuksen (EY) N:o 70/2001 mukaisesti. Muista kahdesta ohjelmasta eli WRAP-ympäristönsuojelurahastosta ja siitä WRAP-vuokratakuurahaston osasta, josta komissiolle ilmoitettiin ympäristötuen suuntaviivojen mukaisesti, komissio päätti aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa määrätyn muodollisen tutkintamenettelyn.

### 2.2 WRAP-ympäristönsuojelurahasto

#### 2.2.1 *Tukiohjelman tavoite ja toimintatavat*

(14) Ympäristönsuojelurahastosta on tarkoitus tukea yksityisten yritysten investointeja kierrätyslaitoksiin, jotta lisättäisiin jätteen kierrätystä Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan investointitukea tarvitaan, koska tämäntyyppisten investointien tuotto on niin epävarma, mihin ovat syynä sopivan jätemateriaalin hankintaan ja käyttöön liittyvät riskit ja kustannukset sekä kierrätysmateriaalista valmistettujen tuotteiden huono menekki. Ohjelmaan valitut yritykset

([4]) EYVL L 182, 16.7.1999, s. 1.
([5]) EYVL L 365, 31.12.1994, s. 10.
([6]) EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33.
([7]) EYVL C 74, 10.3.1998, s. 9.

sitoutuvat kierrättämään tietyn määrän jätettä vuodessa. Sen jälkeen ne tekevät hankintasopimukset paikallisviranomaisten kanssa. Takeet valikoitujen jätteiden menekistä kannustavat paikallisviranomaisia perustamaan valikoivia jätteidenkeräysjärjestelmiä. Ohjelmassa perustettavien jätteiden jälleenkäsittelylaitosten odotetaan siten luovan markkinat jätetuotteille.

(15) Tukiohjelmaan kuuluvat jätelajit ovat muovi, lasi, puu, kivijäte ja kompostointijäte. Tuensaajat valitaan ja tuen suhteellinen osuus määritetään avoimella tarjouskilpailulla, joka järjestetään kustakin tuotelajista erikseen. Tarjouskilpailuista ilmoitetaan ammattilehdissä kaikkialla Euroopan yhteisössä. Hankkeiden valinnassa käytetään seuraavia valintaperusteita: taloudellisuus, tuotannon suuruusluokka ja tarkoituksenmukaisuus tarjouskilpailun ympäristötavoitteiden kannalta sekä yrityksen joustavuus järjestelyissä.

2.2.2 *Tukikelpoiset hanketyypit*

(16) WRAP-ohjelman ympäristönsuojelurahastosta aiotaan rahoittaa useiden eri alojen hankkeita.

(17) Puualalla WRAP-ohjelmasta rahoitetaan kolmea tai useampaa hanketta, joissa perustettavat uudet jälleenkäsittelylaitokset voivat tuottaa erityyppisiä lopputuotteita: eläinten kuivikkeita, puutarha- ja maisemarakennusmultaa tai aktiivihiiltä (suodatusaine, jota käytetään kemian tehdastekniikan sovelluksissa). Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan puujätettä ei tavallisesti käytetä lopputuotteiden valmistukseen. Esimerkiksi eläinten kuivikkeet on perinteisesti valmistettu tuoreesta puusta. Vuonna 2001 vain noin 5 prosenttia Yhdistyneessä kuningaskunnassa myydyistä kuivikkeista oli valmistettu puujätteestä. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan tämä johtuu siitä, että puujätteen käsittely kierrätystarkoitukseen on tavallisesti kalliimpaa kuin tuoreen puun käsittely samaa loppukäyttöä varten. Siksi alalla on välttämätöntä kannustaa investointeja uusiin kierrätysinfrastruktuureihin (esim. kehittyneisiin dekontaminointilaitteisiin) myöntämällä niihin investointitukea.

(18) Lasialalla WRAP-ohjelmassa halutaan tukea yhden uuden laitoksen rakentamista. Laitoksessa käsiteltäisiin vuosittain noin 80 000 tonnia lasijätettä (kotitalouksien ja teollisuuden jätevirrasta talteen otettua lasia) jauhamalla se erittäin hienojakoiseksi, alle 90 mikronin vahvuiseksi jauheeksi. Näin luodaan ja mahdollistetaan uusia käyttötarkoituksia erityisesti vihreälle lasijätteelle, jolle on nykyisin hyvin vähän kysyntää lopputuotteissa. Yksi mahdollinen käyttötarkoitus tällaiselle lasijauheelle on sulatteena tiilin ja saniteettiposliinin valmistuksessa. Kyseessä on melko innovatiivinen tekniikka. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten tietojen mukaan ainoa tähän verrattavissa oleva laitos Euroopan yhteisössä on Ruotsissa, jossa lasijauhetta käytetään sementin lisäaineena. Tuensaajaksi on jo valittu yksi ehdokas. Kyseessä on yhteishanke, johon osallistuvat Cleanaway Ltd ja Glass Group Ltd. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset painottavat, että hankkeesta koituu muitakin ympäristöetuja kuin se, että ohjataan 80 000 tonnia lasijätettä pois kaatopaikoilta. Lasin käyttö esimerkiksi saniteettiposliinin ainesosana vähentää tarvetta luonnonmineraalin louhintaan.

(19) Muovialalla WRAP-ohjelmassa ehdotetaan perustettavaksi uusi muovipullojen automaattinen lajittelu- ja jälleenkäsittelylaitos, jossa pullot lajitellaan polymeerilajin ja värin mukaan. Lajiteltu materiaali muunnetaan muovisyötteeksi, josta voidaan valmistaa jälleen uusia muovipulloja. Nykyisin muovijätteet lajitellaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa tavallisesti käsin, ja uusinta tekniikkaa hyödyntävässä muovipullojen valmistuksessa käytetään primaaripolymeeria. Yhdistyneessä kuningaskunnassa kulutettiin vuonna 2001 noin 460 000 tonnia muovipulloja, joista alle 500 tonnia (0,1 prosenttia) sisälsi kierrätysmuovia.

(20) Kivijätteen kohdalla Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset perivät jo nyt louhintatoiminnasta soraveroa kannustaakseen yrityksiä (esimerkiksi rakennus- ja kaivannaistoiminnasta syntyvän) kivijätteen uudelleenkäyttöön. Koska louhe on jo sinänsä huokeaa ja kierrätyskaluston kustannukset korkeat, tällainen vero ei yksinään kannusta markkinoita investoimaan kierrätyslaitoksiin. Sen vuoksi WRAP-ohjelmasta on tarkoitus myöntää tukea yhteensä 20 hankkeeseen, joiden tavoitteena on perustaa kivijätteen lajittelu- ja jälleenkäsittelylaitoksia eri puolille Yhdistynyttä kuningaskuntaa. Hankkeissa keskitytään sellaiseen kivijätteeseen, jota ei nykyisin kierrätetä lainkaan, etenkin ainekseen, jonka seassa on paljon multaa, savea ja muita epäpuhtauksia. Tukitoimenpiteen odotetaan lisäävän kivijätteen kierrätystä kahdella miljoonalla tonnilla vuoteen 2004 mennessä.

(21) Kompostijäteala luokitellaan WRAP-ohjelmassa kehittymättömäksi alaksi, jolla ei ole kattavaa infrastruktuuria orgaanisen jätteen (pääasiassa puutarha- ja puistojätteen) keruuta, käsittelyä ja kompostointia varten. Tämä johtuu siitä, että tarvittavan infrastruktuurin perustamisesta aiheutuvat pääomakustannukset ovat melko suuret itse kompostituotteiden vähäiseen arvoon nähden. WRAP-ohjelmasta aiotaan myöntää tukea yhteensä 20 hankkeeseen, joissa valmistetaan orgaanista jätettä peruskompostituotteeksi ja jalostetaan siitä kehittyneempiä puutarhanhoitotuotteita muihin aineksiin sekoittamalla. Näitä lopputuotteita käytetään pääasiassa puutarhanhoidossa, maisemarakentamisessa ja luonnonmukaisessa viljelyssä. Toimenpiteen odotetaan lisäävän orgaanisen jätteen kierrätystä 500 000 tonnilla ja kasvattavan kompostituotteiden osuutta näillä aloilla. Esimerkiksi vuonna 2002 kompostituotteiden osuus oli Yhdistyneessä kuningaskunnassa alle 3 prosenttia puutarhanviljelyssä käytettävistä 3 miljoonasta kuutiometristä raaka-ainetta. Tavallisin tähän tarkoitukseen käytettävä tuote on turve. Turpeen korvaamisesta kompostituotteilla koituu ympäristöhyötyä, sillä se säästää turvesoita.

2.2.3 *Tukikelpoiset kustannukset*

(22) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat luokitelleet tukikelpoisiksi kustannuksiksi kaikki kierrätystoimintaan liittyvät investoinnit.

(23) Esimerkiksi puualan hankkeissa tukikelpoiset investoinnit käsittävät sellaiset lajittelu-, haketus- ja silppuamislaitteet, jolla pystytään tuottamaan eriasteisesti käsiteltyä puuta, epäpuhtauksien poistoon tarkoitetut laitteet sekä lopputuotteen viimeistelyyn tarkoitetut laitteet (esimerkiksi värjäyslaitteet sekä paalaus- ja pussituskoneet). Lasialan hankkeessa tukikelpoisiin investointeihin sisältyvät hienonnuskoneet, joilla lasia voidaan jauhaa hienoksi jauheeksi. Muovialan hankkeessa tukikelpoisiin investointikustannuksiin kuuluvat muovijätteen lajittelu- ja jälleenkäsittelylaitteet. Kompostialalla tukikelpoiset investoinnit käsittävät laitteet, joilla silputaan, ilmastetaan, pöyhitään ja sekoitetaan orgaanista jätettä. Kivijätteen tapauksessa tukikelpoisia ovat laitteet, joilla lajitellaan, seulotaan, pestään, murskataan ja hienonnetaan kiviainesta niin, että se täyttää loppukäytön erityisvaatimukset.

(24) Näistä tukikelpoisista kustannuksista Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vähentävät kustannukset sellaisista investoinneista, joita vaaditaan pakollisten normien täyttämiseksi. Ne vähentävät myös tuensaajalle ensimmäisten viiden vuoden kuluessa kertyneet nettoedut ja ottavat huomioon investoinnin pitoajan ensimmäisen viiden vuoden kustannussäästöt, viiden vuoden kuluessa tapahtuneen tuotannon kasvun sekä mahdollisen tulonkasvun tai muut tuensaajalle tämän ajanjakson kuluessa koituneet edut. Esimerkiksi kivijätehankkeessa, jossa Huntsmans Quarries Ltd on mukana, arvioitu tuotto verojen jälkeen on laskettu yrityksen esittämän kustannuslaskelman perusteella vähentämällä tuotosta yrityksen toiminta- ja pääomakustannukset sekä soravero. Tähän arviolta 110 000 Englannin punnan tuottoon Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat lisänneet Huntsmansilta säästyvän raaka-aineen ([8]), jonka arvoksi määriteltiin 26 532 puntaa. Lisäksi tuotosta on vähennetty erilaisia lisäkuluja, kuten hallintokulut, jolloin ensimmäisiltä viideltä vuodelta kertyvien nettoetujen arvioiduksi määräksi saadaan 109 632 puntaa. Joistakin hankkeista, kuten lasialan hankkeesta, ei odoteta mitään nettoetuja. WRAP-ohjelmassa kuitenkin edellytetään, että jos nettoetua saadaan, sitä vastaava osa tuesta on maksettava takaisin.

([8]) Kierrätyksen ansiosta Huntsmans Quarries Ltd voi vähentää kiviaineksen ottoa louhoksesta, jonka käyttöikä pitenee.

2.2.4 *Tuen intensiteetti*

(25) Tuen intensiteetti on enintään 30 prosenttia, johon lisätään ympäristötuen suuntaviivojen 34 kohdassa sallitut prosentuaaliset korotukset investointeja tekeville ja/tai tukialueilla sijaitseville pienille ja keskisuurille yrityksille.

(26) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset varmistavat, ettei hanke saa muualta tukea samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin, jos tuen kumulatiivinen määrä ylittää ympäristötuen suuntaviivoissa vahvistetun tuki-intensiteetin. Tämän säännön noudattamista valvotaan vaatimalla tuensaajaa toimittamaan selvitys hanketta varten haetuista muista tuista.

2.2.5 *Budjetti*

(27) WRAP-ympäristönsuojelurahaston kokonaisbudjetti on 20,3 miljoonaa euroa. Kolmen puualan hankkeen kokonaisbudjetti on 0,75 miljoonaa euroa. Lasialan hankkeen budjetti on miljoona euroa ja muovialan hankkeen 3,3 miljoonaa euroa. 20 kivijätehankkeen budjetti on 8,55 miljoonaa euroa ja 20 kompostijätehankkeen budjetti 5,7 miljoonaa euroa.

2.2.6 *Raportointi*

Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toimittavat komissiolle vuosittain selvityksen tukiohjelman toiminnasta.

### 2.3 **WRAP-vuokratakuurahasto**

(28) Ympäristönsuojelurahaston tapaan WRAP-vuokratakuurahastosta tuetaan jätteiden jälleenkäsittelyyn liittyviä investointeja ja pyritään tällä tavoin lisäämään jätteiden kierrätyskapasiteettia Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

(29) Rahastosta myönnetään vuokratakuita jätemateriaalien uudelleenkäsittelyssä tai valmistamisesta uusiksi tuotteiksi käytettävien koneiden ja laitteiden vuokraukseen. Takuun voivat saada vain vähintään viisi vuotta kestävät vuokrasopimukset. Yksittäisen vuokrauskohteen arvo voi olla enintään viisi miljoonaa puntaa. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat luvanneet, että siinä WRAP-vuokratakuurahaston osassa, josta komissiolle ilmoitettiin ympäristötuen suuntaviivojen mukaisesti ja jota tämä päätös koskee, ei myönnettäisi vuokratakuita hankkeille, joihin liittyy kehityksen kärjessä olevia (state of the art) prosesseja. Kehityksen kärjessä olevina pidetään prosesseja, joissa jätetuotteen käyttö lopputuotteen valmistuksessa on taloudellisesti kannattavaa ja tavanomaisen käytännön mukaista (esimerkiksi jätepaperin käyttö sanomalehtipaperin valmistuksessa).

(30) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan vuokrausyhtiöt ovat hyvin haluttomia antamaan takuita jätteenkierrätyslaitteille. Tämä johtuu kierrätysalalla käytettävien erikoislaitteiden heikosta jälleenmyyntiarvosta. Tällaisten laitteiden vuokrasopimuksia pidetään vuokrausyhtiöiden keskuudessa erittäin riskialttiina, mikä nostaa vuokrakulut suhteettoman kalliiksi.

(31) Tilanteen korjaamiseksi rahastosta myönnetään vuokratakuita, jotka kattavat laitteen jäännösarvon, ja laite pysyy käyttövuokrauksen ajan vuokrausyhtiön omaisuutena, mutta se myydään pois vuokra-ajan päättyessä tai vuokraajan tehdessä konkurssin. Ennen vuokrasopimuksen allekirjoittamista asiamies määrittää laitteen jäännösarvon neuvoteltuaan siitä ensin vuokrausyhtiöiden toimikunnan kanssa. Vuokratakuurahasto on velvollinen lunastamaan laitteen sovitun jäännösarvon suuruisella summalla siinä tapauksessa, että vuokraaja tekee konkurssin tai vuokrauskohteen jäännösarvo ei vuokra-ajan päättyessä riitä kattamaan takausmäärää.

(32) Vuokratakuiden nettoavustusekvivalentin laskemisessa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat käyttäneet menetelmää, josta määrätään komission tiedonannossa EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta takauksina myönnettäviin valtiontukiin ([9]). Tiedonannon mukaan avustusekvivalentti on yhtä kuin (takausmäärä x riski) — takausmaksu. Jos investoinnin arvo on 100 000 puntaa, jäännösarvon kattava takausmäärä olisi tavallisesti 20 000 puntaa. Yhdistyneen kuningaskunnan mukaan irtaimen omaisuuden rahoitukseen liittyville lainasalkuille arvioitu maksulaiminlyöntien riski on tavallisesti 10—20 prosenttia. Rahastosta tuetun jätteidenkierrätystoiminnan korkean riskiprofiilin takia Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset katsovat aiheelliseksi korottaa maksulaiminlyöntien riskin osuutta 30 prosenttiin. Näin ollen 100 000 punnan suuruisen investoinnin avustusekvivalentiksi saadaan 20 000 puntaa × 30 % = 6 000 puntaa. On epätodennäköistä, että WRAP-ohjelmassa perittäisiin mitään takausmaksuja. Tämä tarkoittaa, että tuen intensiteetti on 6 000:100 000 = 6 %. Tuen intensiteetti on laskettu olettaen, että jäännösarvon kattava takausmäärä on 20 prosenttia investoinnin arvosta. Joissakin tapauksissa takausmäärä voi olla yli 20 prosenttia. Tällöin tukiosan laskentatapa muuttuu vastaavasti. Joka tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vakuuttivat, ettei tuen intensiteetti tavallisesti ole 15:tä prosenttia suurempi.

(33) WRAP-vuokratakuurahastosta, jota tämä päätös koskee, myönnetään tukea tukialueiden ulkopuolella sijaitsevien suurten yritysten tekemiin investointeihin, ja ohjelmasta ilmoitettiin ympäristötuen suuntaviivojen mukaisesti ([10]). WRAP-ympäristönsuojelurahaston tapaan Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat laskeneet tukikelpoisiksi kustannuksiksi kaikki kierrätystoimintaan liittyvät investoinnit eli tässä tapauksessa vuokratakuulla katetut investoinnit. Näistä tukikelpoisista kustannuksista Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vähentävät investoinnista ensimmäisten viiden vuoden kuluessa kertyneet edut.

(34) Vuokratakuurahaston koko on arviolta 3,6 miljoonaa euroa, joten siitä voidaan viiden vuoden aikana myöntää enintään 12 miljoonan euron arvosta vuokratakuita jäännösarvon mukaan laskettuna (rahasto on toiminnassa 31. joulukuuta 2006 saakka). Koska vuokratakuurahasto on tarkoitettu pääasiassa pienten ja keskisuurten yritysten käyttöön, on joka tapauksessa todennäköistä, että vain harvat tukialueiden ulkopuolella sijaitsevat suuret yritykset hyötyvät sen toiminnasta.

(35) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toimittavat komissiolle vuosittain selvityksen tukiohjelman toiminnasta.

## 3. MUODOLLISEN TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISEN SYYT

(36) Komissio epäili, voidaanko WRAP-ympäristönsuojelurahastoa ja WRAP-vuokratakuurahastoa arvioida ympäristötuen suuntaviivojen mukaisesti.

(37) Ympäristötuen suuntaviivojen 29 kohdan mukaan investointituki voidaan sallia myös silloin, kun yritykset tekevät investointeja pakollisten yhteisön normien puuttuessa ja kun yritysten on tehtävä investointeja saattaakseen toimintansa yhteisön normeja tiukempien kansallisten normien mukaiseksi. Komissio katsoi, että WRAP-ympäristönsuojelurahastosta ja WRAP-vuokratakuurahastosta myönnetyt investointituet eivät vastaa tätä tarkoitusta, vaan tosiasiassa niiden tavoitteena on auttaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa täyttämään kaatopaikkadirektiivissä säädetyt vaatimukset. Komissio pani merkille, että ympäristötuen suuntaviivojen mukaiset investointituet on tarkoitettu tuensaajien tuotantoprosessissa syntyvien päästöjen ja epäpuhtauksien vähentämiseen. Tässä esillä olevilla tukiohjelmilla on kuitenkin eri tarkoitus: tuensaajien toiminta (jätteiden kierrätystä) on kokonaisuudessaan sellaista, että sen katsotaan tuottavan ympäristöhyötyjä. Komissio epäili, voidaanko ympäristötuen suuntaviivoja tällaisissa tapauksissa soveltaa.

([9]) EYVL C 71, 11.3.2000, s. 14.

([10]) Komissio totesi 19. maaliskuuta 2003 tekemässään päätöksessä, että pk-yrityksille tai tukialueilla sijaitseville suurille yrityksille myönnetyt investointitakuut olivat aluetuen suuntaviivojen ja asetuksen (EY) N:o 70/2001 mukaisia.

(38) Vaikka ympäristötuen suuntaviivoja voitaisiinkin soveltaa kyseisiin ohjelmiin, komissio epäili, oliko tukikelpoisten kustannusten laskentatapa suuntaviivojen mukainen. Epäilyjä herätti se, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat sisällyttäneet niihin kaikki kierrätystoimintaan liittyvät investoinnit, eikä komissiolle ole toimitettu riittävän tarkkoja tietoja siitä, miten ne aikovat laskea tuensaajille ensimmäisten viiden vuoden kuluessa kertyvät edut.

(39) Lopuksi komissio epäili, voidaanko näille kahdelle tukiohjelmalle myöntää poikkeus suoraan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan nojalla, koska Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset eivät ole vakuuttavasti osoittaneet, että valtiontuki olisi tällä alalla välttämätöntä ja ettei se aiheuta haittaa kaupankäynnin edellytyksille yhteisen edun kanssa ristiriitaisessa laajuudessa.

## 4. **ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET**

(40) Komissio sai kolmansilta osapuolilta 29 huomautusta. Huomautuksia lähettivät Saksan ja Irlannin hallitukset, Community Recycling Network (kuntien välinen kierrätysverkosto), Local Authority Recycling Advisory Committee (paikallisviranomaisista koostuva kierrätysalan neuvoa-antava komitea), Friends of the Earth (Maan ystävät -yhdistys), Consumer Association (kuluttajaliitto), Soft Drinks Association (virvokevalmistajien yhdistys), Coca Cola Enterprises Ltd, Composting Association (kompostialan yhdistys), Soil Association Producer Services (luonnonmukaista viljelyä edistävän yhdistyksen tuottajapalvelu), Royal Society for the Protection of Birds (lintujensuojeluyhdistys), Recycling of Used Plastics Ltd, Nampak Plastics, Dryden Aqua, Glass Recycling Group Ltd, Knauf Insulation, tri Andrew Smith ja tri Philip Jackson CERAM Research Ltd:stä, Aggregate Industries UK Ltd, Hanson Aggregates Ltd, British Aggregates Association (kiviainestoimittajien yhdistys), Wood Recyclers Association (puujätteen kierrättäjien yhdistys), Wood Panel Industries Federation (puulevyvalmistajien liitto), Kronospan Ltd, Environmental, Food and Rural Affairs Committee (ympäristö-, elintarvike- ja maaseutuasioiden komitea) sekä parlamentin alahuoneen jäsenet Colin Pickthall, David Kidney, Helen Clarke ja Julia Drown. British Aggregates Associationin huomautusta lukuun ottamatta kaikissa näissä huomautuksissa kannatettiin WRAP-ohjelmia.

(41) British Aggregates Association väittää kivijätealalle myönnettäväksi ehdotetun valtiontuen aiheuttavan syrjintää kivijätelajien välillä. Sen mukaan tukea myönnetään teollisuusmineraalien käsittelyjätteen ja liuskekivilouhosten käsittelyjätteen kierrätyslaitoksille. Ohjelma ei siten voi tuottaa ympäristöhyötyjä, koska tuetulla kierrätysmateriaalilla yksinkertaisesti korvataan toinen materiaali, jota nykyisin kierrätetään ilman tukea.

(42) Muilta asianomaisilta osapuolilta saadut kannanotot ovat keskenään hyvin samankaltaisia sekä sisällöltään että sanamuodoltaan. Niissä todetaan, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa jätetuotteiden kierrätys kärsii markkinapuutteesta ja valikoivan jätteidenkeräyksen taso epätyydyttävä. Joissakin huomautuksissa myönnetään, että osa ongelmasta voitaisiin ratkaista korottamalla kaatopaikkaveroa, mutta sitä ei voida tehdä, ennen kuin kaatopaikoille on kehitetty muita edullisia vaihtoehtoja. Näiden näkemysten mukaan WRAP-ohjelmaan sisältyvät tukitoimet auttavat luomaan näitä vaihtoehtoja ja avaamaan markkinoita kierrätystuotteille.

(43) Useimmissa kannanotoissa korostetaan sitä, että WRAP-ohjelmasta myönnetty tuki on suhteellisen vaatimatonta eivätkä ohjelmaan liittyvät toimenpiteet vaikuta merkittävästi kilpailuun. Samalla korostetaan toimenpiteiden myönteisiä ympäristövaikutuksia, kun kaatopaikkojen kuormitus vähenee. Muutamat kolmannet osapuolet tuovat esille muitakin erityisiä ympäristöetuja. Esimerkiksi lintujensuojeluyhdistys Royal Society for the Protection of Birds mainitsee turvesoiden käytöstä aiheutuvat ongelmat ja sen vaikutukset lintujen luonnolliseen elinympäristöön. Turpeen korvaaminen kompostituotteilla auttaa suojelemaan näitä luonnonalueita.

(44) Näin ollen kaikki kolmannet osapuolet British Aggregates Associationia lukuun ottamatta katsovat, että kyse on selvästi ympäristötuesta, jolle olisi myönnettävä poikkeus ympäristötuen suuntaviivojen nojalla.

## 5. **YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN HUOMAUTUKSET**

(45) Ympäristötuen suuntaviivojen soveltamisen osalta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset katsovat, ettei suuntaviivojen soveltamista ole syytä rajoittaa vain tuensaajan aiheuttamaan saastumiseen, vaikka muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdyssä komission päätöksessä niin väitettiin. Ne huomauttavat, että ympäristötuen suuntaviivojen 42 kohdan mukaan jätehuollon edistämiseen voidaan hyväksyä toimintatukea. Samalla ne muistuttavat, että suuntaviivoissa viitataan yhteisön jätehuoltostrategiaan, jonka vuoksi ”jätehuollon kehittäminen on yksi yhteisön tärkeistä tavoitteista etenkin ympäristöriskien vähentämisen vuoksi” ([11]). Sen vuoksi niiden mielestä on virheellistä väittää, että jätteiden kierrätyksen lisäämiseksi suunnitellut tukiohjelmat olisi lähtökohtaisesti suljettava ympäristötuen suuntaviivojen soveltamisalan ulkopuolelle.

([11]) KOM(96) 399 lopullinen, 30.7.1996.

(46) Ympäristötuen suuntaviivojen 29 kohtaa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset tulkitsevat yksinkertaisesti niin, että tukea ei voida myöntää, jos sen ainoana tarkoituksena on auttaa yritystä täyttämään sille yhteisön lainsäädännössä asetetut velvoitteet. Ellei ole olemassa mitään erityistä yhteisön normia, jota yrityksen kuuluisi noudattaa — kuten ei tässä tapauksessa ole — tuella saa olla vaadittava kannustinvaikutus, eikä yritystä voi millään perusteella estää hakemasta ympäristötuen suuntaviivojen mukaista valtiontukea. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset lisäävät, ettei jäsenvaltiota nimenomaisesti kielletä myöntämästä tukea yrityksille, jotka auttavat sitä täyttämään yhteisön lainsäädännöstä johtuvia velvoitteita. Näistä syistä Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset katsovat, että kyseiset kaksi tukitoimenpidettä kuuluvat ympäristötuen suuntaviivojen soveltamisalaan.

(47) Tukikelpoisten kustannusten osalta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vetoavat suuntaviivojen 37 kohtaan, jonka mukaan ”tukikelpoiset kustannukset on rajattava tarkoin ympäristötavoitteiden saavuttamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin”. Koska tukiohjelmien ympäristötavoitteena on lisätä jätteiden kierrätystä, Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät, että tukikelpoisiksi kustannuksiksi on kelpuutettava kaikki jätteiden kierrätyksen lisäämiseksi vaadittava lisäkustannukset eli kaikki kierrätystoimintaan liittyvät investoinnit. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat toimittaneet komissiolle yksityiskohtaisen selvityksen ja konkreettisia esimerkkejä siitä, miten tuensaajalle ensimmäisten viiden vuoden kuluessa kertyneet edut lasketaan.

(48) Vaikka komissio toteaisi, ettei kyseiseen tapaukseen voida soveltaa ympäristötuen suuntaviivoja, Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät, että kyseisille kahdelle tukitoimenpiteelle voidaan silti myöntää poikkeus suoraan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella. Kysymykseen tuen tarpeellisuudesta Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toteavat ensinnäkin ryhtyneensä toimenpiteisiin jätteiden kierrätyksen lisäämiseksi ja ympäristökustannusten sisällyttämiseksi hinnoitteluun. Toimenpiteisiin sisältyy muun muassa kaatopaikkaveron korotus. Yhdistyneessä kuningaskunnassa kaatopaikkojen kustannukset ennen veroja ovat kuitenkin niin pienet, että kaatopaikkojen veronjälkeisetkin kustannukset jäävät selvästi alle Euroopan keskiarvon eivätkä itsessään riitä hillitsemään kaatopaikkojen ylikuormitusta. Lisäksi se, ettei jätteitä viedä kaatopaikalle, ei välttämättä tarkoita, että niitä kierrätettäisiin. Sen vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset katsovat, että toimenpiteet on kohdistettava suoraan kierrätystoimintaan WRAP-ohjelman kautta. Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan yhteismarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Tässä tapauksessa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset toteavat, että esillä olevien kahden tukiohjelman tavoitteena on tukea jätteiden kierrätystä, mikä on täysin linjassa yhteisön ympäristöpolitiikan kanssa. Lisäksi tuki on oikeasuhteista eikä se vääristä kilpailua. Tuen määrät ovat verrattain pieniä, sitä myönnetään aloille, jotka kärsivät markkinapuutteesta, ja tarjoajia kilpailuttamalla varmistetaan, että tukea myönnetään vain sen verran, kuin on välttämätöntä markkinavoimien elvyttämiseksi.

(49) British Aggregate Associationin esittämään moitteeseen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vastasivat, että väitetyn syrjinnän kohteena olevat kivijätteet ovat itse asiassa kivenlouhinnan sivutuotteita. Ne eivät luokittele kyseisiä tuotteita varsinaisiksi jätteiksi, joiden kierrätystä olisi tarpeen tukea, koska tuki kannustaisi lisäämään louhintaa ja tekisi tyhjäksi ohjelman tavoitteen eli kivijätteen käytön ja kierrätyksen edistämisen. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat rajoittaneet WRAP-ympäristönsuojelurahastosta myönnettävän tuen kivijätteen eli käytetyn kiviaineksen sekä muiden teollisuudenalojen kuin kivenlouhinnan sivutuotteena syntyvän aineksen (kuten posliinin, saven, kivihiilen ja liuskeen tuotannossa syntyvän mineraalijätteen) kierrätykseen.

## 6. TUEN ARVIOINTI

### 6.1 WRAP-ympäristönsuojelurahasto

#### 6.1.1 *Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuki*

(50) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa määrätään, että ”jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.

(51) Tässä tapauksessa toimenpide rahoitetaan valtion WRAP-ohjelmasta myöntämistä varoista. Se tuottaa valtiontuen muodossa valikoivan edun tietynlaisille ja tietyillä aloilla toimiville yrityksille. Tarjouskilpailumenettelyn käytöllä varmistetaan, että tuki on rajoitettu välttämättömään määrään, mutta tämä ei muuta toimenpiteen tukiluonnetta. Lisäksi kierrätetyillä jätetuotteilla voidaan käydä kansainvälistä kauppaa. Noin 25 prosenttia Yhdistyneen kuningaskunnan muovijätteestä

meni vientiin vuonna 2001, ja samalla sinne tuotiin 10 000 tonnia lasijätettä pääasiassa Irlannista. Kierrätetyistä jätteistä valmistetuilla lopputuotteilla (esimerkiksi puujätteestä valmistetut eläinten kuivikkeet ja aktiivihiili tai lasijätteestä valmistettu saniteettiposliini) voidaan samaten käydä kansainvälistä kauppaa. Näistä syistä on katsottava, että WRAP-ympäristötuki on perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

6.1.2 *Arviointi tuen yhdenmukaisuudesta EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan kanssa*

(52) Komissio on arvioinut, voidaanko asiaan soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdan poikkeuksia. Perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan poikkeukset voisivat olla perustana tuen pitämiselle yhteismarkkinoille soveltuvana. Tuki ei kuitenkaan ole yksittäisille kuluttajille myönnettävää sosiaalista tukea, eikä tukea luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi eikä se myöskään ole tarpeen Saksan jaosta aiheutuneen taloudellisen haitan korvaamiseksi. Asiaan ei voida myöskään soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a, b, tai d alakohdassa määrättyjä poikkeuksia, sillä niissä viitataan taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma, sekä Euroopan yhteistä etua koskeviin tärkeisiin hankkeisiin ja kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. Yhdistynyt kuningaskunta ei ole yrittänyt perustella tukea edellisessä kappaleessa esitetyillä syillä.

(53) Komissio huomauttaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisen poikkeuksen ensimmäisestä osasta, jossa on kyse tuesta tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen, ettei tuen tavoitteena ollut tutkimus tai kehitys. Se ei liioin täytä aluetuen suuntaviivojen eikä asetuksen (EY) N:o 70/2000 vaatimuksia. Komissio hyväksyi 19 päivänä maaliskuuta 2003 tehdyllä päätöksellä kaikki ne WRAP-ympäristönsuojelurahaston hankkeet, jotka täyttivät kyseisten suuntaviivojen ja kyseisen asetuksen vaatimukset. Sen sijaan WRAP-ympäristönsuojelurahastoon sisältyy selvästikin vain sellaisia hankkeita, jotka eivät täytä aluetukea tai pk-yrityksille myönnettävää tukea koskevia yhteisön sääntöjä.

(54) Onkin selvitettävä, voidaanko tähän ohjelmaan soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta jollakin muulla kuin edellä johdanto-osan 52 ja 53 kappaleessa mainitulla perusteella. Seuraavissa kappaleissa komissio arvioi, onko WRAP-ympäristönsuojelurahasto ympäristötuen suuntaviivojen mukainen ja voidaanko sille myöntää poikkeus suoraan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

6.1.2.1 Ympäristötuen suuntaviivojen mukainen arviointi

(55) Komissio totesi 19 päivänä maaliskuuta 2003 tekemässään päätöksessä, että WRAP-ympäristönsuojelurahastosta koituu ympäristöhyötyjä. Jätteiden kierrätys on ympäristöystävällisempää kuin niiden vieminen kaatopaikalle. Komissio totesi asiasta C 61/2002 (Shotton Paper — sanomalehtipaperin jälleenkäsittelylaitos) 17 päivänä heinäkuuta 2003 tekemässään päätöksessä, joka koski investointituen myöntämistä jätepaperin kierrätykseen, ettei ympäristötuen suuntaviivoja sovelleta tämäntyyppisiin tukiin. Koska asiassa oli kyseessä yksittäinen tukihakemus WRAP-ympäristönsuojelurahastosta jätepaperialalle, tämä sama päätelmä on tehtävä tukiohjelmasta itsestään.

(56) Ympäristötuen suuntaviivoja ei tässä tapauksessa voida soveltaa, koska suuntaviivojen 29 kohdan mukaan hyväksyttäviä ovat investointituet, joiden avulla yritykset voivat ylittää sovellettavat yhteisön normit, tai silloin, kun yritykset tekevät investointeja pakollisten yhteisön normien puuttuessa.

(57) Ympäristötuen suuntaviivojen 29 kohdassa tarkoitettua ensimmäistä vaihtoehtoa, jonka mukaan tukea voidaan myöntää, jotta yritykset voivat ylittää sovellettavat yhteisön normit, ei voida tässä tapauksessa soveltaa. Tuki myönnetään yrityksille parantamaan Yhdistyneen kuningaskunnan ympäristön tilaa yleensä ja auttamaan maata pääsemään kaatopaikkadirektiivin ja pakkausdirektiivin mukaisiin velvoitteisiinsa. Sitä ei myönnetä yritykseen suoraan sovellettavien normien ylittämiseksi.

(58) Ympäristötuen suuntaviivojen 29 kohdassa tarkoitettu toinen vaihtoehto koskee tukea yrityksille, jotka tekevät investointeja pakollisten yhteisön normien puuttuessa. Yhdistynyt kuningaskunta väitti, ettei mitään yritykseen sovellettavia normeja ollut, vaan ainoastaan jäsenvaltioon sovellettavia, ja että ympäristötuen suuntaviivojen mukainen investointituki voitaisiin sen vuoksi hyväksyä.

Komissio torjui tämän väitteen jo asiasta C 61/2002 tekemässään päätöksessä. Tulkinta vahvistetaan ympäristötuen suuntaviivojen 18 kohdan b alakohdassa, jonka mukaan "tuella voi myös olla kannustava vaikutus, erityisesti rohkaisemalla yrityksiä ylittämään normit tai tekemään ylimääräisiä investointeja tuotantolaitosten muuttamiseksi vähemmän saastuttaviksi". Tällä perusteella komissio katsoo ympäristötuen suuntaviivojen 29 kohdan koskevan vain tapauksia, joissa yritys tekee investoinnin parantaakseen omia ympäristöominaisuuksiaan ja vähentääkseen aiheuttamaansa saastumista. Tässä tapauksessa näin ei ole.

(59) Komissio katsoo, ettei tähän asiaan voida soveltaa mitään muutakaan ympäristötuen suuntaviivojen määräystä. Komissio muistuttaa tässä yhteydessä, että suuntaviivojen 42—46 kohdan nojalla jätehuollon edistämiseen voidaan sallia toimintatukea. Kyseessä oleva toimenpide, joka koskee investointitukea, ei kuitenkaan täytä näitä ehtoja.

(60) Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset yrittivät tehdä eron asian C 61/2002 (Shotton Paper) ja esillä olevan asian välille ja väittivät niiden olevan riittävän kaukana toisistaan, jotta ympäristötuen suuntaviivojen soveltamisesta voidaan esillä olevan asian kohdalla tehdä eri johtopäätös. Viranomaiset huomauttivat, että Shottonin paperitehtaalle myönnetty tuki oli paljon WRAP-ympäristönsuojelurahastosta myönnettyjä yksittäisiä tukia suurempi ja koski kehittyneitä markkinoita, kun taas WRAP-ympäristönsuojelurahasto on suunnattu melko kehittymättömille markkinoille, jotka selvästi kärsivät markkinapuutteesta. Lisäksi Shottonin tapauksessa varoilla tuettiin laitoksen nykyaikaistamista, kun taas WRAP-ympäristönsuojelurahastossa kehitettävät tekniikat ovat sellaisia, joita markkinoilla ei ole vielä kokeiltu. Komissio kuitenkin katsoo, että nämä perustelut ovat pikemminkin tosiseikkoihin liittyviä ja että ne ovat merkityksellisiä vain sen kysymyksen kannalta, voidaanko perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohtaa tässä tapauksessa soveltaa suoraan. Ne eivät muuta sitä komission ympäristötuen suuntaviivojen 29 kohdasta esittämää oikeudellista tulkintaa, jonka perusteella se päätteli, ettei kyseisiä suuntaviivoja voida tässä tapauksessa soveltaa.

(61) Sen vuoksi komission on todettava, ettei ympäristötuen suuntaviivoja sovelleta WRAP-ympäristönsuojelurahastoon.

6.1.2.2 Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan suora soveltaminen

(62) Investointituen myöntämisestä jätteiden kierrätykseen ei määrätä ympäristötuen suuntaviivoissa, vaikka siitä koituukin ympäristöhyötyjä. Sen vuoksi on syytä tarkastella, täyttääkö tämäntyyppinen tuki edellytykset perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan soveltamiseksi suoraan.

(63) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan yhteismarkkinoille soveltuvana voidaan pitää "tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla".

(64) Ensinnäkin komissio huomauttaa, että esillä olevan tukitoimenpiteen tavoitteena on edistää jätteiden kierrätystä. Jätteiden kierrätys on olennainen osa jätehuoltoa, jonka kehittämistä komissio pitää "yhtenä yhteisön tärkeistä tavoitteista etenkin ympäristöriskien vähentämisen vuoksi" ([12]). Tämän tavoitteen tärkeä merkitys vahvistetaan kaatopaikkadirektiivissä, jossa jäsenvaltiot velvoitetaan vähentämään yhdyskuntajätteen sijoittamista kaatopaikoille, sekä pakkausjätedirektiivissä, jossa edellytetään pakkausjätteen kierrätyksen merkittävää lisäämistä. Jätteiden kierrätys on näin ollen taloudellista toimintaa, jonka kehittämistä olisi tuettava, koska siitä koituu ympäristöetuja sekä kansallisella että koko yhteisön tasolla.

(65) Täyttääkseen perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan vaatimukset tuen on oltava oikeasuhteista eikä se saa vääristää kilpailua yhteisen edun vastaisella tavalla. Asiassa C 61/2002 tehdyssä komission päätöksessä esitetään joitakin suuntaviivoja tämäntyyppisen tuen oikeasuhteisuuden arviointia varten. Kyseisessä tapauksessa komissio totesi, ettei Shottonin tehtaan paperinkierrätyskapasiteetin lisäämiseen myönnetty tuki ollut oikeasuhteista eikä välttämätöntä ja että se aiheutti kohtuutonta kilpailun vääristymistä. Komissio ensinnäkin huomautti, että sanomalehtipaperin valmistus jätepaperista on kehityksen kärjessä olevaa tekniikkaa, joka on taloudellisesti kannattavaa ja laajalti yleistynyttä. Näin ollen tuen myöntäminen tällaisen tekniikan kehittämiseen vaikutti komission mielestä kohtuuttomalta ja tarpeettomalta. Lisäksi komissio totesi, että näin suuri tuen määrä (35 miljoonaa euroa) myönnettynä yhdelle ainoalle yritykselle, joka on merkittävässä asemassa sanomalehtipaperin markkinoilla, aiheuttaa kohtuutonta kilpailun vääristymistä.

(66) Komissio kuitenkin katsoo, että esillä oleva tukiasia on ratkaistava toisin. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat vakuuttavasti osoittaneet, ettei WRAP-ympäristönsuojelurahastosta tuettuihin hankkeisiin liity

([12]) Yhteisön jätehuoltostrategia. KOM(96) 399 lopullinen, 30.7.1996.

uusinta kehitystä edustavia teollisuusprosesseja, joissa jätetuotteen käyttö lopputuotteen valmistuksessa olisi taloudellisesti kannattavaa ja sen vuoksi tavanomaisen käytännön mukaista. Osaan WRAP-hankkeista liittyy tekniikoita, joita on kokeiltu markkinoilla vähän. Tällaiselta näyttää lasialan hanke, joka koskee lasin hienojauhatusta ja käyttöä saniteettiposliinin tai tiilen valmistuksessa, ja muovialan hanke, jossa otetaan käyttöön automaattinen muovipullojen lajittelulaite (lajittelu tehdään Yhdistyneessä kuningaskunnassa tavallisesti käsin). Muihin hankkeisiin, kuten puu-, komposti- tai kivijätehankkeisiin, liittyy toimintoja, joissa jätetuotteen käyttö raaka-aineena ei ole tavanomaisen käytännön mukaista. Esimerkiksi puualan hankkeiden tapauksessa puujätteen käsittely kierrätystarkoitukseen on tavallisesti kalliimpaa kuin tuoreen puun käsittely samaa loppukäyttöä varten, mikä yleensä tekee kierrätyksestä kannattamatonta. Koska ohjelmalla ei tueta kehityksen kärjessä olevia prosesseja, tukea voidaan pitää välttämättömänä.

(67) Tuen vaikutuksista kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan komissio panee ensinnäkin merkille, että tässä tapauksessa tuet ovat merkittävästi pienempiä kuin Shottonin paperitehtaan kohdalla. Ohjelmassa myönnetty suurin yksittäinen tuki on 3,3 miljoonaa euroa, kun se Shottonin tapauksessa oli 35 miljoonaa euroa. Useimpien jätetuotelajien osalta tuki on jaettu monen (kompostijätteen ja kivijätteen osalta jopa 20:n) hankkeen kesken. Yhtä lukuun ottamatta kaikissa kolmansien osapuolten kannanotoissa puollettiin hanketta. Vain yhdessä kannanotossa, joka tuli British Aggregates Associationilta, varoitettiin tuen haitallisista kilpailuvaikutuksista kivijätealalla, koska se johtaa syrjintään eri kierrätysmateriaalilajien välillä. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että väitetyn syrjinnän kohteena olevat kivijätteet ovat itse asiassa kivenlouhinnassa syntyviä sivutuotteita. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset väittävät, ettei tällaisia tuotteita voida pitää varsinaisina jätteinä. Jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY ([13]) määritelmän mukaan tällaiset sivutuotteet on kuitenkin tavallisesti luokiteltu jätteiksi. Lisäksi Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on hiljattain vahvistanut arviointiperusteet sille, missä tapauksissa sivutuotteet voidaan luokitella jätteiksi ([14]). Tässä oikeuskäytännössä ei kumota sitä yleistä johtopäätöstä, jonka mukaan kivenlouhinnassa syntyviä sivutuotteita on pidettävä jätteinä. Komission mielestä on kuitenkin perusteltua, ettei kivenlouhinnassa syntyvien sivutuotteiden jälleenkäsittelyyn myönnetä tukea. Tällaisella tuella olisi epäsuotuisa vaikutus, koska se kannustaisi louhintatoimintaa ja vesittäisi ajatuksen käytettyjen materiaalien kierrätyksen edistämisestä. Lisäksi WRAP-ohjelman hankkeissa on tarkoitus keskittyä sellaiseen kivijätteeseen, joita ei nykyisin kierrätetä lainkaan, etenkin ainekseen, jonka seassa on paljon multaa, savea ja muita epäpuhtauksia. Tällainen kiviaines on selvästi eri asia kuin louhinnan sivutuotteet. Näin ollen komissio katsoo, ettei tuki aiheuta kohtuutonta syrjintää kivijätealalla.

(68) Arvioitaessa sitä, aiheuttaako tuki kohtuutonta kilpailun vääristymistä, on otettava huomioon eri hankkeille myönnettyjen tukien intensiteetit. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat laskeneet tukikelpoiset kustannukset ja tuen intensiteetit ympäristötuen suuntaviivoissa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Komissio on jo todennut, ettei kyseiseen tukitoimenpiteeseen sovelleta ympäristötuen suuntaviivoja. WRAP-ympäristönsuojelurahastoon sisältyvän ympäristötavoitteen takia näistä suuntaviivoista on kuitenkin perusteltua hakea osviittaa siihen, miten tukikelpoiset kustannukset ja tuen intensiteetit olisi tässä tapauksessa laskettava.

(69) Tukikelpoisista kustannuksista ympäristötuen suuntaviivojen 37 kohdassa todetaan, että ”tukikelpoiset kustannukset on rajattava tarkoin ympäristötavoitteiden saavuttamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin”, mikä tavallisesti tehdään vähentämällä tukikelpoisista investointikustannuksista ”kustannukset sellaisesta teknisesti vastaavasta investoinnista, jonka avulla ei pystytä saavuttamaan samanlaista ympäristönsuojelun tasoa”. WRAP-ympäristönsuojelurahastossa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset eivät kuitenkaan ole vähentäneet tukikelpoisista investointikustannuksista tällaisia kustannuksia. Toimenpiteen erityisluonteen takia tämä ratkaisu vaikuttaa perustellulta. Kuten edellä 6.1.2.1 kohdassa selitetään, ympäristötuen suuntaviivoja sovelletaan sellaisiin tukitoimenpiteisiin, joiden tavoitteena on muuntaa tiettyjä tuotantoprosesseja ympäristöystävällisemmiksi vähentämällä niistä aiheutuvia saasteita. Juuri siksi suuntaviivojen 37 kohdassa neuvotaan vähentämään tukikelpoisista investointikustannuksista kustannukset teknisesti vastaavasta mutta vähemmän ympäristöystävällisestä investoinnista. Tässä tapauksessa on kuitenkin kyseessä eri tilanne. Tuensaajan toiminta (jätteiden kierrätys) on kokonaisuudessaan ympäristölle edullista. Näin ollen myös kaikki siihen liittyvät investointikustannukset on katsottava tukikelpoisiksi. Lisäksi Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat vähentäneet näistä investointikustannuksista ensimmäisten viiden vuoden kuluessa kertyneet edut, kuten suuntaviivojen 37 kohdassa suositellaan. Ne ovat toimittaneet komissiolle selvitykset siitä, miten edut on laskettu. Laskelmat vaikuttavat paikkansapitäviltä. Näiden tukikelpoisten kustannusten perusteella lasketut tuen intensiteetit eivät ylitä ympäristötuen suuntaviivojen 34 ja 35 kohdassa asetettuja enimmäisarvoja.

(70) Lopuksi komissio panee merkille, että tuensaajat valitaan ja tuen määrä määritetään avoimessa tarjouskilpailumenettelyssä. Tämä auttaa varmistamaan, että tuki on oikeasuhteista ja rajattu vain välttämättömään määrään.

([13]) EYVL L 194, 25.7.1975, s. 39. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 96/350/EY (EYVL L 135, 6.6.1996, s. 32).
([14]) Ks. asia C-114/2001, AvestaPolarit Chrome Oy, tuomio 11.9.2003, ei vielä julkaistu.

(71) Kun otetaan huomioon, että myönnetyt tuet ovat suhteellisen pieniä, että ne on laskettu ympäristötuen suuntaviivoissa esitettyjen periaatteiden mukaisesti ja avoimen tarjouskilpailumenettelyn jälkeen ja että missään kannanotossa ei ole vakuuttavasti osoitettu kyseisen toimenpiteen aiheuttavan kohtuutonta kilpailun vääristymistä, voidaan todeta, ettei WRAP-ympäristönsuojelurahasto muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisessa laajuudessa.

(72) Edellä esitetyn perusteella on pääteltävä, että WRAP-ympäristönsuojelurahasto on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen.

(73) Komissio aikoo muuttaa ympäristötuen suuntaviivoja niin, että niissä sallitaan nimenomaisesti sellainen valtiontuki, josta koituu yleisiä ympäristöhyötyjä koko jäsenvaltiolle tai koko Euroopan yhteisölle eikä yksittäiselle tuensaajayritykselle. Koska tämänkaltaisista ympäristötuista ei ole vielä riittävästi kokemusta, ne arvioidaan kulloinkin erikseen objektiivisesti. Komissio soveltaa tässä päätöksessä esitettyjä arviointiperusteita siihen asti, kunnes ympäristötuen suuntaviivoja on muutettu.

### 6.2 **WRAP-vuokratakuurahasto**

#### 6.2.1 *Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuki*

(74) WRAP-vuokratakuurahastoa rahoitetaan valtion WRAP-ohjelmasta myöntämistä varoista. Komissio panee merkille, että rahastosta myönnetään vuokratakuita jätteiden kierrätykseen tarkoitettujen laitteiden vuokraukseen. Rahasto tarjoaa yrityksille mahdollisuuden hankkia nämä koneet tavanomaista markkinahintaa edullisemmin. Koska vuokraajat eivät maksa mitään takausmaksuja, niille koituu tästä toimenpiteestä selvää taloudellista etua. Kyseessä on erityinen taloudellinen etu, koska rahastosta voivat hakea vuokratakuita vain jätteenkierrätysalalla toimivat yritykset. Lisäksi yritysten valmistamista tuotteista voidaan käydä kansainvälistä kauppaa, joten tukitoimenpide voi vaikuttaa kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Näistä syistä voidaan todeta, että WRAP-vuokratakuurahastosta myönnetään vuokraajille perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea.

#### 6.2.2 *Arviointi tuen yhdenmukaisuudesta EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan kanssa*

(75) Komissio esitti 19 päivänä maaliskuuta 2003 tekemässään päätöksessä WRAP-vuokratakuurahastoa koskevan seikkaperäisen analyysin, joka perustui takauksina annettavia valtiontukia koskevaan komission tiedonantoon. Siinä komissio totesi, että vuokratakuurahasto oli perustettu tiedonannon ohjeiden mukaisesti, avustusekvivalentti oli oikein laskettu ja tuen intensiteetiksi oli arvioitu keskimäärin 6 prosenttia ([15]). Koska vuokratakuurahaston toimintaperiaatteet eivät tällä välin ole muuttuneet ja koska niitä sovelletaan täsmälleen samalla tavalla suuriin yrityksiin, jotka sijaitsevat tukialueiden ulkopuolella, esillä olevaan analyysiin pätevät nämä samat päätelmät.

(76) Toiseksi tämä tukitoimenpide on hyvin samankaltainen WRAP-ympäristönsuojelurahaston kanssa. Ainoa merkittävä ero näiden kahden toimenpiteen välillä liittyy tukimuotoon: WRAP-ympäristönsuojelurahastosta tuki myönnetään avustuksina ja WRAP-vuokratakuurahastosta takauksina. WRAP-ympäristönsuojelurahaston tavoin tämänkin ohjelman tavoitteena on myöntää investointitukia jätteiden kierrätykseen. Koska WRAP-ympäristönsuojelurahasto katsottiin perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaiseksi, samaa on todettava myös WRAP-vuokratakuurahastosta. Samoista syistä on todettava, ettei 87 artiklan 2 kohtaa, aluetuen suuntaviivoja, asetusta (EY) N:o 70/2001 ([16]) ja ympäristötuen suuntaviivoja voida soveltaa.

(77) Poikkeuksen myöntämisestä WRAP-vuokratakuurahastolle suoraan perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla voidaan todeta, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat sitoutuneet olemaan myöntämättä takuita sellaisten laitteiden vuokraukseen, joita käytetään uusinta kehitystä edustavissa prosesseissa.

(78) Toiseksi on sanottava, että tukikelpoiset kustannukset on laskettu samaan tapaan kuin WRAP-ympäristönsuojelurahaston kohdalla ja että se on tehty ympäristötuen suuntaviivojen 37 kohdassa määrättyjen periaatteiden mukaisesti. Komissio panee erityisesti merkille, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset aikovat vähentää tukikelpoisista investointikustannuksista ensimmäisten viiden vuoden aikana kertyneet edut.

(79) Komissio panee niin ikään merkille, että rahastosta tuettavan yksittäisen vuokrauskohteen arvo voi olla enintään 5 miljoonaa puntaa, että tuen intensiteetti ei ylitä 15:tä prosenttia ja että suurin mahdollinen vuokratakuuseen sisältyvä avustusekvivalentti on näin ollen 750 000 puntaa. Useimmissa tapauksissa summa on vielä paljon pienempi, koska vuokrattavan omaisuuden arvokin on alempi, ja tuen intensiteetti on tavallisesti noin 6 prosenttia.

([15]) Ks. päätöksen 83 ja 84 kohta.

([16]) Komissio hyväksyi 19 päivänä maaliskuuta 2003 tehdyllä päätöksellä sen osan vuokratakuurahastosta, jonka se katsoi aluetuen suuntaviivojen ja komission asetuksen (EY) N:o 70/2001 mukaiseksi.

(80) Kun otetaan huomioon, etteivät uusinta tekniikkaa hyödyntävät prosessit voi saada vuokratakuuta, ettei vuokratakuuseen sisältyvä keskimääräinen avustusekvivalentti ole kovin korkea ja että tuen intensiteetit ovat merkittävästi ympäristötuen suuntaviivoissa määriteltyä enimmäisarvoa alempia, voidaan päätellä, etteivät WRAP-vuokratakuurahastosta myönnetyt takuut ”muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisessa laajuudessa”. Koska WRAP-vuokratakuurahaston tavoitteena on kannustaa jätteiden kierrätystä, joka on yksi yhteisön ensisijaisista tavoitteista, se voidaan todeta perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaiseksi,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

*1 artikla*

WRAP-ympäristönsuojelurahasto ja WRAP-vuokratakuurahasto soveltuvat yhteismarkkinoille EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

Näin ollen kyseinen tuki hyväksytään.

*2 artikla*

Tämä päätös on osoitettu Yhdistyneelle kuningaskunnalle ja Pohjois-Irlannille.

Tehty Brysselissä 11 päivänä marraskuuta 2003.

*Komission puolesta*

Mario MONTI

*Komission jäsen*